میزان- مراسم تشییع پیکر مطهر سه تن از شهدای فاطمیون امروز (پنج شنبه) در شهر ری برگزار می شود. در این مراسم پیکر مطهر شهیدان «جواد غلامی»، «علی جان فتحی» و «ذبیح ا... غلامی» از میدان شهر ری به سمت حرم مطهر حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) تشییع خواهد شد. این شهدا برای دفاع از حرم مطهر حضرت زینب (س) به دست نیروهای تکفیری-وهابی در سوریه به شهادت رسیده اند.

امروز؛ وداع با پیکر ۳ شهید مدافع حرم

رسانه های عرب زبان

روایت الحیات از ۳ راهکار پیش روی ایران برای مهار تحریم های جدید

بعد از تصویب تحریم های جدید علیه ایران به بهانه آزمایش های موشکی و نقض حقوق بشر و حمایت از گروه های تروریستی، آن طور که آمریکایی ها ادعا می کنند، بسیاری نگران هستند که توافق هسته ای با ایران به محاق برود و شکست بخورد. اگر چه اروپایی ها به هر گونه خودداری ایالات متحده از اجرای برجام هشدار داده اند و دایما تاکید می کنند که بر توافق هسته ای پایبندند، اما آمریکایی ها و شخص دونالد ترامپ، رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا می گویند که از توافق هسته ای با ایران راضی نیستند و آن را به ضرر منافع ایالات متحده می دانند. با این وجود بسیاری بر این گمان هستند که دولت آمریکا از توافق هسته ای خارج نخواهد شد چرا که خود نگران عواقب آن در صورت شکست برجام است. درباره تحریم های جدیدی که علیه ایران در سنا تصویب شده و گمان می رود که تحریم سپاه جزو آن و چه بسا مهم ترین بند آن باشد، مقامات آمریکایی به خصوص آن دسته از کسانی که طرفدار اعمال تحریم های جدید بنا به ادعاهای واهی علیه ایران هستند، می گویند که اعمال تحریم های جدید نقض برجام نیست چرا که مسائل غیر هسته ای را هدف قرار داده است.

به گزارش دیپلماسی ایرانی، در این میان سوالی که برای بسیاری مطرح شده این است که راهکار ایران برای مبارزه با این تحریم ها چیست؟ روزنامه الحیات به نقل از منابع آگاه ایرانی در پاسخ به این سوال می نویسد، دولت ایران سه انتخاب را در تعامل با این رفتارهای ایالات متحده پیش روی خود می بیند. یکی تغییر قواعد بازی و خروج از توافق هسته ای، به این معنا که همه چیز به حالت اول باز گردد و به دنبال آن همه تحریم ها علیه ایران از جمله تحریم های مرتبط با برنامه هسته ای باز خواهد گشت. این بدان معناست که تهران دوباره تحت فشارهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی قرار بگیرد که دولت ایران و حتی مقامات ارشد ایرانی تمایلی به انتخاب این گزینه ندارند. انتخاب دوم، ادامه توافق هسته ای و استفاده از ابزارهایی است که در صورت نقض برجام از سوی هر کدام از طرف ها در خود توافق لحاظ شده، از جمله قطعنامه ۲۲۳۱ که از سوی شورای امنیت صادر شده که مانع از آن می شود هر کدام از طرف ها از پایبندی خود به توافق خودداری کنند. ثابت شده است که این گزینه چندان کارایی ندارد برای این که ایرانی ها می گویند غربی ها به این باور رسیده اند که تشدید تحریم ها علیه آنها با روح توافق تعارض ندارد. بنابراین تنها گزینه سوم باقی می ماند که آن هم کار با اتحادیه اروپا، روسیه و چین است در صورتی که دولت دونالد ترامپ نخواهد با تهران همکاری کند. در این چارچوب بعید است که مذاکراتی در آینده ای نزدیک میان محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران و رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه ایالات متحده آمریکا انجام شود. در حالی که شرایط برای همکاری بیشتر با اتحادیه اروپا مهیاست و حتی می توان شرایط بهتری را برای اروپایی ها در مقایسه با تعامل با واشنگتن فراهم کرد. این منابع همچنین به الحیات گفته اند، در هر صورت ایران دست بسته نخواهد نشست و تنها نظاره گر تحریم های بیشتر از سوی آمریکا نخواهد بود و برای همه رفتارهای آمریکا تدابیر لازم را اندیشیده است.

آثار و نتایج ولیعهدی بن سلمان برای ایران

محمد بن سلمان فرزند شاه فعلی سعودی در عربستان، شب گذشته به عنوان ولیعهد این کشور و به شکل رسمی معرفی شد. وی که پیش از این نیز سمت وزارت دفاع در پادشاهی عربستان را بر عهده داشته است، اکنون جانشین رسمی پدر خود شده و به جای محمد بن نایف قرار گرفته است. تحولی اساسی در راس هرم قدرت در عربستان سعودی که دست کم معانی بسیار مهمی برای ایران در پی دارد. به گزارش «تابناک»، پادشاه عربستان سعودی در حکمی حکومتی، محمد بن نایف را از ولایت عهدی برکنار و محمد بن سلمان را که پیشتر جانشین ولیعهد بود، به عنوان ولیعهد تعیین کرد. پادشاه سعودی همچنین محمد بن نایف را از تمامی مسئولیت هایش از جمله ریاست شورای وزیران و وزارت کشور برکنار و عبدالعزیز بن سعود را به عنوان وزیر کشور جدید معرفی کرد. طبق حکم ملک سلمان، بن سلمان علاوه بر ولیعهدی و معاون نخست وزیر، همچنان تصدی وزارت دفاع را بر عهده خواهد گرفت.

این تغییر و تحول با توجه به سن و سال و ضعف جسمانی پادشاه فعلی عربستان سعودی اهمیت بسیار زیادی دارد. البته پیش از این نیز به خوبی می شد نفوذ و اثر گذاری محمد بن سلمان در سیاست داخلی و خارجی عربستان سعودی را دید اما رسمیت یافتن جانشینی او به عنوان ولیعهد، به جای پدر، مشروعیت بخشی اساسی به همه آن چیزی است که تا کنون در جریان بوده و بعد از این نیز احتمالا با قوت بسیار بیشتری ادامه خواهد یافت. به ویژه آن که این تغییر و تحول برای ایران معانی بسیار زیادی دارد. این نکته مسلم است که امروزه سیاست خارجی عربستان سعودی بیشتر متمایل به تقابل و استفاده از گزینه های نظامی است در هر جایی که مقدور باشد. در واقع با توجه به اصول و قواعد، چیز زیادی در سیاست خارجی این کشور تغییر نکرده است اما آنچه تغییر کرده رهیافت و عملکرد سیاسی در واکنش و پاسخ به محیط متغیر، عصری در حال گذار در خاورمیانه، اتفاقات، خطرات، ریسک ها و توازن قوا درباره تغییر بازیگران و نقش آنها و اهداف ایشان است. بخش مهمی از تغییر و تحول در فرم سیاست خارجی عربستان سعودی بدون شک ناشی از تفکرات و اعمال وزیر دفاع این کشور و ولیعهد جدید یعنی محمد بن سلمان است. وی در ماه می (اردیبهشت) در یک مصاحبه گفته بود که پیش از این سیاست خارجی عربستان سعودی مبتنی بر محافظه کاری، دوری از تقابل آشکار و اعمال نفوذ در پشت صحنه بوده است، سیاست خارجی که برای نشان دادن مخالفت با بازیگرانی که علیه ریاض مشغول هستند، تمایلی به نمایش قدرت ندارد. وی گفته بود که این سیاست در حال تغییر است.

این مانیفست محمد بن سلمان است که البته در مورد ایران نیز بسیار صادق است و شاید محوری ترین نمونه آن را بتوان ایران دانست. وی پیش از این در مورد احتمال گفت و گوو تعامل با ایران در اظهاراتی توهین آمیز گفته بود: «چطور ممکن است ما با رژیمی که ایدئولوژی افراطی دارد و آن را در قانون اساسی خود نهادینه کرده به درک متقابل برسیم؟ رژیمی که هدف نهایی اش گسترش مذهب خود در تمام جهان اسلام است تا روزی که موعود ظهور کند. ما چطور می توانیم این رژیم را متقاعد کنیم؟»

این سخنان تند و صریح علیه ایران تا قبل از این کمتر از سیاستمداران و رهبران آل سعود شنیده شده بود. سخنانی که البته به همین جا ختم نشده و ادامه آن این است: ما به خوبی هوشیار هستیم که از سوی ایران هدف قرار گرفته ایم. رسیدن به قبله مسلمین هدف اصلی ایران است و ما تمام تلاش خود را می کنیم که جنگ در داخل مرزهای ایران باشد و نه در دل عربستان سعودی.

مخاطب این سخنان در آن مصاحبه نه مجری بوده است و نه سایر بینندگان. مخاطب این سخنان دقیقا ایران و مقامات ایرانی بوده اند. در تمام این مدت البته عربستان سعودی هیچ گاه داعیه آن را نداشته که در مذاکرات و گفت و گو با ایران را به کل بسته است اما تمامی این مذاکرات به خلع سلاح ایران در منطقه وابسته بوده است، به این بهانه که ایران کشورهای عربی را تهدید می کند.

محمد بن سلمان ۳۲ ساله جوان ترین وزیر دفاع در کل جهان بوده و اکنون به عنوان ولیعهد شاه سعودی منصوب شده است. از مدت ها قبل وی را به عنوان قدرت مخفی و در سایه تخت پدری تلقی کرده اند. وی پیش از همه این ها مشاور پدر خود در امور اقتصادی بوده و مدتی در کمیسیون صادرات عربستان سعودی فعالیت کرده است.

در سال ۲۰۰۹ زمانی که پدرش استاندار ریاض بود در سمت مشاور وی وارد حوزه سیاست شد و این مقدمه ای بود برای دستیابی او به سمت ها و مقامات متعدد. بعد از مرگ عبدالعزیز و رسیدن سلمان به پادشاهی محمد در سال ۲۰۱۱ عملا سمت معاون نخست وزیر و وزارت دفاع را تصدی کرد. اولین و مهم ترین اتفاق در دوره وزارت دفاع او «عملیات توفان قاطع» بود که در واقع تجاوز عربستان و ائتلاف این کشور به خاک یمن را تعریف کرد. آنچه به شروع جنگ داخلی در یمن در سال ۲۰۱۵ منجر شد. همین عملیات نشان داد که چه شخصیت دیکتاتوری اکنون سیاست دفاعی و نظامی عربستان را در دست گرفته است: این عملیات بدون کم ترین هماهنگی با نهادهای ذی ربط از جمله گارد ملی عربستان سعودی صورت گرفت و در حالی که خود محمد بن سلمان در جزایر مالدیو بود و اشتون کارتر وزیر دفاع سابق آمریکا چندین روز برای دسترسی به وی و گفت و گو در این مورد مشکل داشت!

در سال ۲۰۱۵ جیش الفتح که از بقایای القاعده با جبهه النصره شکل گرفت، به دستور مستقیم محمد بن سلمان وارد صحنه جنگ سوریه شد و اکنون تبدیل به یکی از گروهک های تروریستی اصلی در این کشور شده است که البته تا حد زیادی از سوی نیروهای ایران و روسیه به حاشیه رانده شده است.

در حالی که محمد جوان ماجراجویی های سیاست خارجی خود را با هیجان آغاز کرده بود پدر، مقدمات به قدرت رساندن او را آغاز می کرد. در آوریل ۲۰۱۵ ملک سلمان به خاندان سعودی با ولیعهد کردن محمد بن نایف و معاونت محمد بن سلمان برای ولیعهدی شوک بزرگی وارد کرد. ملک سلمان به خوبی می دانست که این قدم اول برای جانشینی پسر بعد از پدر است.

امروز محمد ۳۲ ساله به عنوان ولیعهد پدر منصوب شده و با توجه به ضعف جسمانی ملک سلمان دیر یا زود محمد تخت پادشاهی در عربستان سعودی را کنترل خواهد کرد. هر چند بیان شد که هم اکنون نیز سیاست خارجی عربستان تا حد زیادی به واسطه افکار و اعمال محمد هدایت می شود، اما ولیعهد شدن وی سیگنال مهمی برای ایران است. این امر به معنی آن است که بعد از این نیز -شاید برای طولانی مدت- سیاست خصمانه عربستان در قبال ایران شاید با قدرت بیشتری ادامه خواهد یافت. این که احتمالا تعارضات و درگیری ها در منطقه خاورمیانه شدت گرفته و بحران یمن و سوریه تا مدت ها بعد راهکار سیاسی و مسالمت آمیز به خود نبیند.

با توجه به سن و سال اندک محمد، می توان انتظار داشت که دوره ای طولانی از تقابل های جدی میان ایران و عربستان را شاهد باشیم. افزایش جنگ های نیابتی، تلاش برای نفوذ در داخل ایران، تلاش برای فشار منطقه ای و بین المللی بر ایران، نزدیکی با رژیم اسرائیل و همراهی با سیاست های این رژیم علیه ایران، تلاش برای نزدیکی به متحدان ایران از جمله روسیه و ... همگی سیاست هایی است که نمونه هایی از آن را از قبل در سیاست خارجی عربستان دیده ایم، اما همه این ها اکنون به عنوان سرفصل های سیاست خارجی خاندان آل سعود در برابر ایران نهادینه می شود.

تحلیل روز

چرا عربستان مدعی دستگیری اعضای سپاه پاسداران شد؟

تنها یک روز پس از آن که ایران یک مقر داعش را در دیرالزور سوریه هدف حمله موشکی قرار داد، وزارت کشور عربستان سعودی مدعی بازداشت ۳ نفر از نیروهای سپاه در نزدیکی میدان نفتی مرجان شد! ادعای عربستان سعودی همزمان با انتشار خبر شلیک منجر به فوت نیروهای مرزی عربستان سعودی به صیادان ایرانی، یک روز پس از انتشار خبر جهانی حمله موشکی از خاک ایران به مقر سران داعش در دیرالزور سوریه، قابل توجه به نظر می رسد. ورود ماهیگیران ایرانی به آب های کشورهای حاشیه خلیج فارس و دستگیر شدن آنان در سال های گذشته سابقه داشته، اما شلیک به ماهیگیران و کشته شدن آنان در سال های اخیر بی سابقه بوده است. با این حال سوال این جاست که چرا شلیک مرگبار به سوی صیادان ایرانی از جانب عربستان سعودی با عنوان بازداشت و فرار تعدادی از نظامیان سپاه پاسداران مطرح شده است؟ ادعای بازداشت سه نظامی ایرانی در آب های مرزی عربستان سعودی در واقع همزمان با حادثه تیراندازی مرگبار علیه صیادان ایرانی در خلیج فارس بود، اما از طرف دیگر همزمانی این ادعا با خبر حمله موشکی از ایران علیه مقر سران داعش در دیرالزور سوریه اقدامی هدف دار به نظر می رسد. روز دوشنبه حمله موشکی از خاک ایران به مقر داعش در سوریه تقریبا در صدر اخبار تمام خبرگزاری های بین المللی قرار گرفت و به تحلیل آن پرداختند، اما این رویه در میان خبرگزاری العربیه عربستان دیده نشد. برخلاف عملکرد همیشگی العربیه فارسی که تحولات ایران را با دقت بسیاری زیر نظر دارد، اما خبر حمله موشکی ضد داعش ایران در این خبرگزاری با تاخیر ۴ ساعته و در بخش های عربی و انگلیسی آن هم یک روز بعد و در قالب خبری کوتاه بازتاب داده شد. این در حالی بود که سایر خبرگزاری های بین المللی از جمله سی.ان.ان و رویترز با پرداختن به این موضوع، اقدام نظامی ایران را به مثابه واکنش علیه حادثه تروریستی اخیر داعش در تهران ارزیابی کردند. در این اوضاع اما سکوت خبرگزاری العربیه عربستان و انتشار با تاخیر این خبر بسیار معنادار بود. با این حال به نظر می رسد روش هدف دار العربیه در پوشش ندادن خبر اقدام موشکی ایران علیه داعش تنها در قالب سکوت خبری و سپس انتشار با تاخیر موضوع خلاصه نشده است و فراتر از آن مقامات رسانه ای عربستان در اقدامی قابل تامل با هدف انحراف افکار عمومی و جلب توجه رسانه ها از موضوع مهم حمله موشکی ایران، ادعای دستگیری سه عضو سپاه پاسداران را مطرح کرده اند تا با این اقدام بتوانند دامنه انتشار گسترده اقدام موشکی ایران را در رسانه ها کاهش دهند. البته این نخستین بار نیست که پایگاه خبری العربیه در رویکرد ضد ایرانی خود اقدام به فضاسازی و خبرسازی می کند. پیش از این نیز العربیه همسو با رویکرد ایران ستیزانه خود اقدام به خبرسازی علیه برخی مقامات دولتی در ایران کرده بود.

منبع: پایگاه خبری تحلیلی الوقت

اخبار کوتاه

تکذیب خبر تغییر رئیس حفاظت مجلس

باشگاه خبرنگاران- عضو کمیسیون امنیت ملی از تغییر نکردن مسئولان حفاظتی در مجلس خبر داد و افزود: هیچ گونه تغییری در این زمینه ایجاد نشده است بلکه برای تقویت بحث حفاظت از خانه ملت، یک نیروی ویژه به آن افزوده شده است. حجت الاسلام ذوالنوری گفت: سردار گرجی زاده از ابتدا رئیس سپاه انصار و مسئول حفظ امنیت و حفاظت از سالن اجلاس، ریاست جمهوری، قوه قضاییه، فرودگاه ها و قوه مقننه بوده اند. وی گفت: سرهنگ لواسانی فرمانده سپاه حفاظت مجلس نیز در سمت خود باقی مانده اند.

خالد قدومی: اختلافات ۱۰ درصدی و اشتراکات ۹۰ درصدی ایران و حماس

ایسنا- نماینده جنبش حماس در تهران یکی از مهم ترین اشتراکات بین ایران و حماس را موضوع فلسطین عنوان کرد و افزود: شاید بتوان گفت موارد اختلافی بین ایران و حماس حدود ۱۰ درصد است و نباید اجازه داد این ۱۰ درصد ۹۰ درصد اشتراکات را تحت تاثیر خود قرار دهد. خالد قدومی گفت: از اواخر سال ۲۰۱۶ صفحه جدیدی در روابط ایران و حماس گشوده شد و طی شش ماه گذشته وارد مرحله جدیدی از روابط شده اند. مناسبات ایران و حماس اصول ثابت و استواری دارد.

ادعای «ان.بی.سی» درباره پایگاه پهپادی ایران در سوریه

ایسنا- شبکه ان.بی.سی به نقل از دو مقام دفاعی آمریکا مدعی شد: ایران یک پایگاه هوایی پهپادی در سوریه احداث کرده است که با مقر نیروهای آمریکایی در این کشور فاصله چندانی ندارد. این پایگاه هوایی ایران در نزدیکی پالمیرا، یک ایستگاه کنترل زمینی برای هدایت پهپادها دارد و ایران پهپادهای «شاهد-۱۲۹» را در این پایگاه مستقر کرده است. بر اساس این گزارش نیروهای آمریکایی و ائتلاف پایگاهی در منطقه التنف دارند و این پایگاه در منطقه ای واقع شده که محل تلاقی مرزهای سوریه و اردن و عراق است.

از پلاسکو تا گرنفل در قاب بی بی سی

هفته گذشته در پی آتش سوزی مهیب در برج مسکونی گرنفل در لندن، رسانه ها آن را با حادثه برج پلاسکو در تهران مقایسه کردند، مقایسه ای که البته تنها در دامنه تاثیر شبکه های اجتماعی محدود نماند و به رسانه های رسمی نیز کشیده شد. در این پژوهش شیوه پوشش خبری برج گرنفل در بی بی سی فارسی بررسی و سعی شده که شیوه بازنمایی این رویداد در این شبکه برجسته شود، ضمن این که نگاه مقایسه ای هم به شیوه پوشش حادثه پلاسکو در این شبکه صورت گرفته است.

■ نحوه شروع پوشش خبری برج گرنفل در بی بی سی فارسی

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، گوینده بخش فارسی اولین اشاره به آتش سوزی برج گرنفل را در خبر ساعت ۱۷ چهارشنبه ۲۴ خرداد اعلام کرد و چند تصویر در اندازه لانگ شات از آن نشان داده شد. در بخش ۶۰ دقیقه، همان شب گزارشی که خبرنگار تهیه کرده بود به نمایش درآمد. گزارش نرم، آرام و خوش بینانه خبرنگار، در تضاد با لهیب آتش مهار گسیخته بود. روز بعد از پایان آتش سوزی از شمار اندک جان باخته ها صحبت شد. به تدریج به بهانه آمدن شهردار و بعد نخست وزیر و بعد ملکه الیزابت، باز هم موضوع مطرح شد. اما این بار حادثه، ارزش خبری نبود بلکه شخصیت های معروف ارزش خبری موضوع بودند. شیوه پرداخت بی بی سی فارسی به گونه ای بود که انگار عجله ای در انعکاس سریع و لحظه به لحظه آن به عنوان حادثه ای که در حال وقوع است ندارد. این رسانه به جای پوشش رسانه ای بحران، نقش بحران زدایی در این حادثه داشت.

■ جزئیات گزارش بی بی سی فارسی

در آتش سوزی برج پلاسکو، بی بی سی به روش های مختلف در پی گسترش دادن زمان و تداوم بخشی به بحران بود حتی وقتی آتش خاموش شد، این بار به اتهام زدن و جست وجوی مقصر پرداخت. هیچ کدام از این موارد در آتش سوزی برج گرنفل رخ نداد و زمان به جای گسترش یافتن، فشرده شد و واقعه هم در ابهام خبری باقی ماند. در ادامه شهردار لندن با لباس رسمی در محل حاضر شد، نقشی در کنترل، فرماندهی، همکاری و کمک در خاموش کردن حریق ایفا نکرد و اتفاقا پس از پایان فاجعه در محل حاضر شد. در مقایسه با آن، شهردار تهران با لباس کار و همراه با آتش نشانان در دشوارترین ساعات حضور داشت و تمام امکانات شهرداری را برای این امر بسیج کرد. بی بی سی خرده ای از شهردار لندن نگرفت اما در تمام طول ماجرای آتش پلاسکو که برنامه ویژه برای آن تدارک دیده بود، شهردار تهران را به تناقض گویی و مخفی کردن واقعیت و مانند آن متهم کرد. بی بی سی فارسی حتی آتش سوزی پلاسکو را بهانه قرار داد تا از طریق آن به سیاستمداران و شخصیت های مملکتی، با توجه به اولویت های رسانه ای اش، ایراد بگیرد. حماسه آتش نشانان فداکار ایرانی را نوعی بی برنامگی و فشل بودن اوضاع و عملکرد دهای مدیریتی غلط، نشان داد. مواردی که اصلا در برج گرنفل دیده و گفته نشد. این رسانه خبری، در آتش سوزی اخیر، با وجود حضور مقامات عالی رتبه در محل، همه را در نمای بسته و در کانون افراد عادی نشان داد و موضوع کفایت نداشتن را هم مطرح نکرد اما فقط گفت که رهبر حزب کارگر دولت ترزا می را در این حادثه ظاهرا مقصر می داند که باید تحقیق شود. آنچه با دیدن پوشش خبری بی بی سی از برج پلاسکو به ذهن مخاطب خطور می کرد توهم توطئه برنامه ریزی شده بود، اینکه چرا طبقات بالا منفجر شدند؟ چرا برج یک دفعه فروریخت؟ چه چیزهای احتمالی در آن مخفی شده بود که نمی خواستند کسی بفهمد؟ و... اما در پوشش خبری این شبکه فارسی زبان در مورد برج گرنفل هیچ دغدغه ای بین آتش نشانان، مردم، گزارشگران، مجری خبر و مسئولان بلندپایه دیده نشد. برای لحظه ای کسی به این فکر نیفتاد که با توجه به حوادث تروریستی هفته قبل از آن، آیا نمی توان فرض مقابله به مثل چند همشهری نژادپرست لندنی را مطرح کرد؟